

ՀԱՄԱՌՈՏ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐ

Լ՜. Պ. Գ. Ս. Կը դրէք մեզ թէ Լ՜ղթամարայ կաթողիկոսութեան խնդիրն վերստին յերեւան ելած է ու մտքերն կը յուզէ, և կ'առաջարկէք, որ լուրջ խորհրդածութեամբ մեր կարծիքն յայտնեմք:

Լ՜ղթամարայ կաթողիկոսութեան խնդիրն այնպիսի սոսկալի չէ, պէր կը պարունակէ իւր մէջ, և այնչափ գըրուած ու խոսուած է այդ մասին, որ մեր կողմէն բոլորովին աւելորդ կը համարեմք վերստին արծարծել: Ս՜եք կը զարմանամք, որ նոյն իսկ Լ՜ղթային Վարչութիւնն անընդհատ կը տագնապի դոյն խնդրով, մերթ կը լուծէ կ'ուրոշէ, կը վճռէ և կ'աւարտէ, և մերթ վերստին կը դառնայ և նոր 'ի նորոյ կրակի յուզել և յուզուիլ: Եւ թափացն ոչ միայն Վարչութեան համար ժամանակի կորուստ է, այլ և ժողովրդեան, մանաւանդ Լ՜ղթամարացի համար յարատեւ գայթակղութեան առիթ: Սոյն խնդիրն յերեւան դալու օրէն 'ի վեր, քանի՜ քանի ատելութիւններ թշնամանքներ և կռիւներ չեն տեսնուած խղճալի թեմականաց մէջ: Սոյն խնդրոյ արագ լուծումն, որ պիտի խաղաղութեան պայծառ լինէր անշուշտ, երկարելով դարձած է առիթ խռովութեանց: Եւ յորումն հակառակորդն՝ վաղն պաշտպան կը հանդիտանայ, իսկ պաշտպանն՝ հակառակորդ: Ս՜ի թէ չի՞ նշմարէր Աղթային Վարչութիւնն խնդրոյն երկարաձգութենէն յառաջ եկած այս աղետալ հետեւանքներն, որով զգալի կերպիւ անբարոյականութիւն կը սերմանուի ժողովրդեան մէջ, այն է, սըտախօտութիւն, շահամոլութիւն, ոգի վրէժխնդրութեան և երկպառակութեան, այլովքն հանդերձ:

Եւ 'նկրկեք ուրեմն, որ մեք աւանդելին արժան չեմք տեսներ սոյն այլանդակ խնդիրն խորհրդածութեան առնուլ և այս ինչ կամ այն ինչ կուսովցութեան կիրքերն յուզել: Ս՜եք համար արդէն լուծուած կը համարեմք Լ՜ղթամարայ խնդիրն ճիշդ այնպէս, ինչպէս լուծուած է Սոյ խնդիրն:

Լ՜. Պ. Լ՜. Լ՜. Կ'աւետեք մեզ Վասպուրական Երժնոյն նոր հրատարակութիւնն: Երգարեւ տւեաման և ուրախութեան արժանի լուր: Ս՜եք արդէն կը սիրէինք Վասպուրական Երժնին, վասն զի հայրենի ծոցէն կելէր, Հայրենեաց նկարագիրներ կը պարունակէր, հայրենասիրի շունչ կը շնչէր, հայրենասիրութեան թախտ կը թռչէր և իր դադարումն մեծ ցուէր մեզ համար: Եւ յիմ վերստին 'ի լոյս կը գայ իր դադարման հայրենի բունէն. նոր խոստումներ կը խոստանայ. նոր յոյսեր կը զարթուցանէ և իւր ընթացից նոր ուղին կ'աւետէ: Եւ յաղթ խոստումներ և գեղեցիկ նըպատակներ, բայց գիտէք, որ ազգային լրագրաց և օրագրաց նկատմամբ մեք թովմայի հաւատքն ունիմք. մինչեւ չը տեսնեմք, կարող չեմք սրտովին հաւատալ: Վասպուրական Երժնոյն նոր հրատարակութեան հաղիւ թէ չորս թիւերն տեսած եմք, և տակաւին կրտսանեմք իւր խոստմանց կատարումն տեսնել և այնուհետեւ ոչ միայն հաւատալ, այլ և մեր հաւատոյ արդիւնքն հրատարակել 'ի լուր աշխարհի: Ս՜եք նոր Արժիւհն շատ բան կըստեսեմք. վասն զի կը խնայէք, որ նոր խմբագիրն հայրենասիրական խանդին հետ ունի նաեւ պաշար Գեղամական լուսաւոր կը թաւթեան, բայց արդէն ասացինք, որ աչաց տեսութիւնն առաւել է մեզ համար

քան զուր ականջաց :

Աւրեմն աւրախ սրաիւ շնորհաւորելով Վլասպուրական Արքեպիսկոպոսին, որ հրատարակութիւնն՝ կը մտնէր յաւանդութիւն և յարատեւութիւն, որ իւր խոստումներն լրիւ կատարէ :

Ա. Պ. Տ. Պ. Արքեպիսկոպոսին իրաւունքով ձեռնարկ տեղեկութիւնքն սիրով կարգացինք, բայց կը ցաւիմք որ հաճութիւն յայտնած չէիք հրատարակութեան մասին :

Արդէն մեք եւս տեղս յաճախող Արքեպիսկոպոսական թեմի ուխտաւորներէն կիմանամք, որ Տ. Տ. Ս. Կրտիչ արթուն Արթուրիկոսն շարունակ այց ելանելով վիճակաց՝ կը ջանայ եկեղեցիներն բարեկարգել, ժողովորդեան պէպքերն ըստ կարելոյն հոգալ, վշտացեալներն սփռել և ժողովրդեան իրաւունքներն պաշտպանել : Այլ լսեմք նմանապէս, որ մեծ փափաքով ունի քանի մի դպրոցներ հիմնել հայաբնակ քաղաքաց և գիւղորդից մէջ : Ասկայն ցաւելով կը լսեմք ընդ նմին, որ մեծափափաք Հայրապետին ամենեւին իւր նպատակին օժանդակող պաշտօնեայք շունի և այս մասին սաստիկ կը տաքնապի : Այսինքն թէ Արքեպիսկոպոսին Վարչութիւնն ոչ միայն ի քաջաբերութիւն Արթուրիկոսին, այլ նամանաւանդ ի յառաջադիմութիւն Արքեպիսկոպոսի ազգայնոց, քանի մը ընտիր և գործունի պաշտօնեայք զըկէր ի Արքեպիսկոպոսին : Ասան զի յայտնի է արդէն, որ Արքեպիսկոպոս մեծ կարօտութիւններ ունի թէ՛ նիւթապէս և թէ՛ բարոյապէս : Այլ սոյն կարօտութիւններն ոչ թէ լոկ Արթուրիկոսի ջանադրութեամբ, այլ Արքեպիսկոպոսին Վարչութեան գործակցութեամբ կարող են հոգալու : Այնպէս կը լսուի թէ՛ Տ. Տ. Ս. Կրտիչ կարօտութեան արդէն քանիցս

առաջարկութիւններ ըրած է այս մասին, բայց չը գիտեմք, թէ Արքեպիսկոպոսին Վարչութիւնն ինչպէս տնօրինած և ինչ պատասխանած է : ձեր տուած տեղեկութեանց մէջ եւս այս մասին ամենեւին խօսք չը կար : Իր յուսումք թէ ուրիշ անգամ անպսաճառ կը հաղորդէք :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱՌՕՏՈՒԹԻՒՆ

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ՈՒՍԽԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ

ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ

Աշխատասիրութիւն

Պետրոսի Ս. Շանչեանց

Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Սոյն դասական օգտաւէտ երկասիրութիւնն, որ առաջ հրատարակուած էր Ռուսաստանի Հայոց աշխարհիկ բարձրագոյն, այժմս վերստին ի լոյս ընծայեցաւ Ս. Աթոյս տարանէն Տաճկաստանի աշխարհիկ բարձրագոյն, ի պէտս Ազգ. Գրոցաց, որ կը բաղկանայ 200 երեսէ և կը ծախուի թէ՛ Ս. Աթոյս գրատան և թէ՛ Կ. Պոլսոյ Երուսաղէմատան մէջ, ի գին 5 զուրուշ :

Մեք մեր կողմէն աւելորդ կը համարեմք սոյն ընտիր երկասիրութեան արժանաւորութիւնն, նիւթոց վայելուչ դասաւորութիւնն եւ ուսանողի սրաի ու մտաց հետ խօսող ամեն յատկութիւնքն մի առ մի թուել և գովել :